

Warszawa, 26 sierpnia 2010

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Pacjenta
Krystyna Barbara Kozłowska

RzPP-ZPR-074-20-1/KS/10

**Pan
Jacek Kozłowski
Wojewoda Mazowiecki
Plac Bankowy 3/5
00-950 Warszawa**

Szanowny Panie Wojewodo

Stosownie do art. 47 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o *prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta* (Dz. U. z 2009 r. Nr 52, poz. 417 z późn. zm.), (dalej: ustawa o prawach pacjenta), zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie informacji w przedmiocie pobierania opłat od pacjentów, wobec których sprawowana jest dodatkowa opieka pielęgnacyjna przez zakłady opieki zdrowotnej na terenie województwa mazowieckiego.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o prawach pacjenta, pacjent ponosi koszty realizacji prawa do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej, jeżeli realizacja tego prawa skutkuje kosztami poniesionymi przez zakład opieki zdrowotnej. Stosowanie do postanowień ww. ustawy, wysokość opłaty rekompensującej te koszty ustala kierownik zakładu opieki zdrowotnej uwzględniając rzeczywiste koszty realizacji praw opieki nad osobą bliską.

W związku z dużą ilością informacji otrzymywanych od pacjentów, przedmiotem szczególnego zainteresowania jest kwestia kosztów sprawowania rzeczowej opieki nad kobietą w okresie ciąży, porodu i połogu, m. in. koszt przygotowania osoby wskazanej przez pacjentkę do tzw. porodu rodzinnego, koszt porodu w wodzie oraz koszt sali jednoosobowej.

Należy zauważyć, że zakład opieki zdrowotnej może być utworzony przez wojewodę i jest to wówczas publiczny zakład opieki zdrowotnej (art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. *o zakładach opieki zdrowotnej*, Dz. U. Nr 14, poz. 89 z późn. zm.). Rzeczonego zakład może rozpocząć działalność dopiero po uzyskaniu wpisu do rejestru, który dla zakładów opieki zdrowotnej mających siedzibę na obszarze województwa mazowieckiego prowadzi Wojewoda Mazowiecki (art. 12 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej).

Warto w tym kontekście podnieść, iż samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej podlega nadzorowi podmiotu, który utworzył ten zakład. Szczegółowe zasady sprawowania nadzoru zostały określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 18 listopada 1999 r. *w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru nad samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej i nad jednostkami transportu sanitarnego* (Dz. U. z 1999 r., Nr 94, poz. 1097).

Mając powyższe na względzie zwracam uwagę na wielopłaszczyznową problematykę komercyjnych usług medycznych w publicznych zakładach opieki zdrowotnej. Uprzejmie informuję, że komercyjne usługi medyczne winny stanowić dodatkową sferę działalności publicznego szpitala, dopuszczalną wyłącznie poza udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych. Zasady udzielania odpłatnych świadczeń zdrowotnych powinny zostać ocenione w różnych aspektach. Wyjściowe znaczenie ma ocena w aspekcie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych¹.

Zgodnie ze stanowiskiem doktryny „organy samorządów terytorialnych muszą zadbać nie tylko o to, aby figurować jako organy założycielskie samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, ale także o to, by zakłady te miały faktyczną (w tym finansową) zdolność do wykonywania swoich ustawowych i statutowych zadań w zakresie ochrony zdrowia” (J. Jończyk, *Głosa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 31/02, Praca i Zabezpieczenie Społeczne*, 2005, nr 3).

Ponadto uprzejmie proszę o udzielenie informacji, czy Państwa urząd, jako organ założycielski dla poszczególnych zakładów opieki zdrowotnej, przekazał środki finansowe na modernizację m.in. oddziałów ginekologiczno-położniczych w celu dostosowania obecnych

---

¹ Z. Kubot, *Status samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej a komercyjne usługi medyczne*, *Prawo i Medycyna* 2/2010 (39, vol. 12), s. 22.

warunków do wymogów określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2006 r., Nr 213, poz. 1568 z późn. zm.). Proszę również o wykaz zakładów opieki zdrowotnej, w których proces dostosowania, o którym mowa w przedmiotowym rozporządzeniu, został już zakończony (w szczególności dotyczy to oddziałów ginekologiczno-położniczych).

Z poważaniem

A. K. S. K.